

забезпечення, що створює умови для підготовки висококваліфікованих фахівців системи охорони здоров'я.

Література.

1. Гуманістична психологія: У 3-х т. – К.: Пульсар, 2001. – I т. – Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст.

2. Василевич С.В., Панько О.М. Психолого-педагогічна підготовка викладацького складу вищого медичного закладу до діяльності в умовах інноваційної освіти // Тези науково-методичної конференції «Досвід впровадження

кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах Прикарпаття III-IV рівнів акредитації». – Івано-Франківськ, 2015. – С. 189-191.

3. Юрак М.З., Іванців М.О., Костюк С.В. Підходи до організації роботи навчального відділу університету // Тези науково-методичної конференції з міжнародною участю «Досвід впровадження європейської кредитно-трансферної системи у вищих навчальних закладах Прикарпаття III-IV рівнів акредитації. Перша українсько-польська академія з медсестринства та реабілітології» – Івано-Франківськ, 2016. – С. 76-79.

УДК 378.091.276:618

ЗНАЧЕННЯ ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ЧАСТИНИ АУДИТОРНОГО ЗАНЯТТЯ В КОМПЛЕКСНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ

Ю. Я. Круть, М. І. Павлюченко, О. М. Слинько, Н.Г. Ізбицька

Запорізький державний медичний університет

Вступ: Стан постійного реформування системи української освіти, в тому числі й вищої, залишається основним трендом останнього часу. Безумовно, що намагання знайти оптимальний шлях подальшого розвитку вищої школи, спираючись на досвід найкращих закордонних, насамперед, північно-американських та європейських зразків, викликає певну повагу, але й заважає динамічності процесу розвитку. Саме тому, прийняття у 2014 році нової редакції Закону «Про вищу освіту», який [розроблявся та вдосконалювався за активною участю громадськості, освітян та науковців](#), дозволив сподіватися що мета надання максимальної фінансової та наукової автономії ВНЗ, активно сприятиме процесу активізації наукового університетського середовища, за рахунок вдосконалення матеріально-технічної бази закладів та збереження науково-педагогічного кадрового потенціалу університетів. А вважаючи на те, що основна мета кожного ВНЗ є підвищення якості освіти, саме досвідчений у клінічному плані викладач клінічних кафедр, й надалі дозволить продовжити активну взаємокорисну співпрацю з провідними медичними закладами регіонів, як клінічними базами підготовки студентів старших курсів медичних факультетів.

Основна частина: Процес підготовки майбутніх лікарів у системі університетської освіти різних країн завжди вважався і напевно буде залишатися одним з найбільш витратних, як з економічної, так і з наукомісткої точки зору. Саме поєднання сучасної науково-технічної бази медичного університету, досвідчених і в педагогічному плані і, що дуже важливо, у відношенні лікарської кваліфікації викладачів клінічних кафедр та наявність профільних клінічних лікарень (Університетських клінік) дозволяє стверджувати про наявність належної бази для підготовки лікарів.

Динаміка розвитку, інфраструктура, науково-технічний потенціал, велика кількість клінічних баз і, нарешті, основні рейтингові показники дозволяють зробити висновок, що у Запорізькому державному медичному університеті (ЗДМУ) створені всі вищезазначені передумови для підготовки високоякісних фахівців медичного профілю. Так всі клінічні кафедри ЗДМУ розташовані на базах профільних відділень більшості лікарень міста Запоріжжя. А зважаючи на той факт, що кількість як вітчизняних, так і

іноземних студентів, що навчаються в нашому університеті залишається однією з найвищих по країні, університет в якості клінічних баз загалом використовує 34 заклади охорони здоров'я, 12 стоматологічних установ і підрозділів. А загальна кількість ліжок на клінічних базах, незважаючи на скорочення та перепрофілізацію досягає 9 тисяч.

Кафедра акушерства і гінекології ЗДМУ, яка в цьому році святкує своє 50-річчя, в якості основної бази використовує обласний перинатальний центр та додатково ще 4-и міських пологових будинки і гінекологічне відділення обласної клінічної лікарні.

Багаторічна плідна співпраця співробітників кафедри та лікарів вищезазначених медичних закладів активно сприяє, по-перше, високому рівню розвитку профільних медичних підрозділів у відповідності до сучасних стандартів та, по-друге, високій лікарській кваліфікації співробітників нашої кафедри, що підтверджено 100% наявності вищої категорії і результатами щорічних рейтингових показників наших співробітників у розділі лікувально-діагностична робота.

Всі вагітні високої групи ризику по акушерській і екстрагенітальній патології, жінки з післяпологовими гнійно-септичними ускладненнями та гінекологічні пацієнтки, що потребують спеціалізованої медичної допомоги консультуються професорами та доцентами кафедри на першу добу з моменту госпіталізації. А вирішення питання про тактику ведення цієї безумовно складної у клінічному відношенні категорії пацієнтів та безпосередньо саме лікування, перш за все хірургічне, приймається після проведення розширених консилиумів за активною участю саме наших співробітників.

Все вищезазначене дозволяє нашим співробітникам розумно поєднувати в навчальному процесі теоретичну підготовку студентів медичних факультетів з демонстрацією та ретельним розбором клінічних випадків у відповідності до теми практичного заняття, як говорили раніше у «ліжка хворої» (в палаті, пологовому залі, в операційній і т.д.).

Саме тому, однією з основних проблем сучасного навчального процесу на нашій кафедрі ми вважаємо оптимальний розподіл часу між теоретичною частиною заняття та клінічною роботою студентів.

Вважаючи на збільшення часу, що виділені останні роки на самостійну роботу студентів, ми намагаємось розподілити найбільш актуальні та складні теми між студентами з подальшою презентацією цих питань на загал під час їх самостійної роботи та при проведенні засідань студентського наукового суспільства на нашій кафедрі. Що стосується теоретичної підготовки студентів під час аудиторних занять то кожне заняття починається з написання тестів відповідної теми, з подальшим їх розбором з метою, перше, закріплення теоретичних знань, по-друге, підготовки до підсумкового модульного контролю та, по-третє, підготовки студентів до клінічної частини заняття. На наше глибоке переконання, саме такий підхід до структури практичного заняття дозволяє студентам до 50 % аудиторного часу проводити безпосередньо всередині клінічного процесу, закріплюючи теоретичні знання та отримуючи необхідні практичні навички та клінічний досвід.

Висновки: таким чином, своїм основним завданням ми вважаємо, використовуючи основні можливості які надає вищій школі нова редакція Закону «Про вищу освіту», забезпечити при проведенні практичних занять розумне та корисне поєднання теоретичної та практично орієнтованої частини

ПРОБЛЕМНА ЛЕКЦІЯ ЯК МЕТОД ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Г. О. Леженко, О. Є. Пашкова, І. В. Сидорова, К. В. Самойлик, Г. В. Крайня

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Серед усіх форм навчальної діяльності в медичних вузах одну з важливіших ролей відводиться лекції, мета якої полягає в формуванні орієнтовного базису для подальшого засвоєння студентами навчального матеріалу. В даний час все більше уваги в навчальному процесі приділяється інтерактивним методам навчання, під час проведення яких відбувається більш широка взаємодія студентів як між собою, так і з викладачем. Однією з форм організації інтерактивного навчання є проблемний метод навчання, зокрема проблемна лекція.

Основна частина. Проблемна лекція починається з аналізу існуючих протиріч у питанні і з постановки проблеми, яка вимагає не однотипного рішення та яку в ході викладання матеріалу необхідно вирішити. При проведенні клінічних лекцій проблемного характеру процес пізнання студентів наближається до пошукової, дослідницької діяльності. Основне завдання лектора полягає, в першу чергу, в залученні студентів під час передачі інформації до об'єктивних існуючих протиріч з даного питання і способів їх подолання. Для відповіді на нього потрібно роздум. Це формує творчу активність учнів, породжує їх пізнавальну активність і розвиває клінічне мислення. Поряд із засвоєнням студентами теоретичних знань за допомогою клінічної проблемної лекції відбувається формування пізнавального інтересу до змісту навчального предмета і професійної мотивації майбутнього фахівця. Успішність досягнення мети проблемної лекції забезпечується, насамперед, ступенем взаємодії викладача та студентів. Матеріал лекції повинен включати обговорення різних точок зору на рішення навчальних проблем. Під час проблемної лекції викладач шляхом побудови питань до матеріалу, який викладається, стимулює студентів до самостійного пошу-

ку відповідей на них. Спілкування викладача зі студентами під час проведення проблемної лекції має будуватися таким чином, щоб підвести їх до самостійних висновків шляхом знаходження відповідей на спірні питання, які виникли під час викладання матеріалу. При цьому навчальні проблеми за своєю складністю повинні бути доступними для студентів, враховувати їх пізнавальні можливості і виходити з теми лекції.

Література.
1. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014.

2. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

3. Реалізація світового досвіду рівневої, орієнтаційної та галузевої організації вищої школи в Законі України «Про вищу освіту»: шлях до розуміння та визнання/ В.І. Луговий, О.М. Слюсаренко, Ж.В. Таланова// Вища освіта України – 2014, №3 (додаток1). – С. 32-36.

4. Сучасні можливості вдосконалення методик оволодіння практичними навичками на базі кафедри акушерства та гінекології/ Ю.Я. Круть, М.І. Павлюченко, О.М. Слинко//Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти» (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку), Том 1 – Тернопіль, 2016. – С. 199-200.

ку відповідей на них. Спілкування викладача зі студентами під час проведення проблемної лекції має будуватися таким чином, щоб підвести їх до самостійних висновків шляхом знаходження відповідей на спірні питання, які виникли під час викладання матеріалу. При цьому навчальні проблеми за своєю складністю повинні бути доступними для студентів, враховувати їх пізнавальні можливості і виходити з теми лекції.

Висновки: Таким чином, застосування проблемної лекції як методу інтерактивного навчання в медичних вузах сприяє не тільки кращому засвоєнню студентами нових знань, а й формуванню клінічного мислення з можливістю самостійного побудови діагностичного та лікувального алгоритму. Поглиблений аналіз існуючих точок зору зі створеної проблемної ситуації з подальшою організацією пошуку її вирішення робить навчальний процес більш продуктивним та сприяє підвищенню ефективності засвоєнню лекційного матеріалу.

Література.

1. Жураківська О.Я. Нетрадиційні форми лекцій, як засіб підвищення ефективності навчання студентів у вищих медичних закладах / О.Я. Жураківська // Вісник проблем біології і медицини. – 2015. – №2. – С.88-91.

2. Заморський І.І. Значення лекції як вагомого пізнавально-виховуючого фактора у підготовці майбутнього медичного працівника / І.І. Заморський, Т.В. Хмара // Медична освіта. – 2016. – № 1. – С. 70-73.

3. Тимофійчук І.Р. Впровадження інтерактивних методів при вивченні фізіології студентами буковинського державного медичного університету / І.Р. Тимофійчук, С.Б. Семенов, О.В. Кузнєцова, Л.А. Роман // Всеукраїнська